

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 47(765) XXI METAI. (15 ct.) MONTREAL, 1961 m. LAPKRIČIO-NOVEMBER 29 d. Postage paid at Montreal.

Svarbus pavergtųjų užtarimas

KANADOS VYRIAUSYBĖ PASIRYZUSI JUNGTYNĖSE
TAUTOSE IŠKELTI VISU PLATUMU
KOLONIALIZMO KLAUSIMĄ.

Vakarai pagrindinai tariai dėl bendro fronto prieš Rusijos
diktatūros agresiją.

I Chruščiovo antistalinizmo atsiliepė lenkai.
Čekų stalinistai griauja Stalino paminklus.

KANADA, J. Diefenbakeriui vadovaujant, iškyla tarptautinė je arenoje kaip viena objektyviausių ir atviriausių tautų laisvės gynėja, ypač išryškindama tautų apsisprendimo teisę ir kolonializmo klausimą iš esmės.

MINISTERIO PIRMININKO
J. DIEFENBAKERIO
PAREIŠKIMAS

padarytas lapkričio 23 dieną 10 ronte, dalyvaujant apie 10,000 žmonių Parodų salėje suorganizuotas 29 Kanados mažumų tautų, yra tas

PAREIŠKIMAS, KURIS
NUMATO FORMUOTI
TAUTŲ ATEITIES
SANTYKIUS, REMIANTIS
OBJEKTYVAUS TEI
SINGUMO PRINCIPUS.

Tai, galima sakyti, yra vie nintelis savo požiūriu pareiški mas, kuris Kanadą iškelia į pir maujančias žmonijoje pozici jas.

J. Diefenbaker, kalbėda mas dešimčiai tūkstančių žmo nių, kurie atvyko pagerbti Ka nados ministearį pirmininką ir Ponią, pareiškė šias mintis:

Sov. Sąjunga dedasi prisipa stųjų ir kolonizuojamųjų tau tų užtarėja, kas iš tikrųjų yra visiškai netiesa, jeigu atsižvelg sime į faktus, nes ištiktųjų

SOVIETŲ SĄJUNGA YRA
VALSTYBĖ, KURI
NEDUODA LAISVĖS
DAUGELIUI TAUTŲ;

yra valstybė, kuri pavergė dau gelį laisvų tautų ir jų nepriklau somų valstybių.

Kanada, — kalbėjo Diefen baker, — yra valstybė neturin ti jokių kolonijų; valstybė, ku rioje daugybė etninių grupių su daro darnią šeimą. Jis pats yra pirmasis ministras pirmininkas, kuris nekildina savęs nei iš ang lų, nei iš prancūzų. Jo gyveni mo tikslas esąs suformuoti to kią valstybę, kurioje etninių grupių gausumas ir įvairumas gautų visiškai savo išraišką.

TAUTŲ ĮNASAS KANADOS
GYVENIME YRA
MILŽINIŠKAS.

Milžiniškas ne tik kultūri nėje plomėje, bet ir laisvės ide alų įtvirtinime.

Tautų laisvės siekis yra vi suotinis. Kolonializmas nesideri na su laisvės idealais.

KANADOS VYRIAUSYBĖ
YRA PASIRYZUSI ARTI
MIAUSIOJE J. T. SESIJOJE
IŠKELTI SOVIETINIO
KOLONIZMO
PASMERKIMĄ.

Triukšmingas Sovietų pasi sakymas prieš kolonializmą fak

tinai yra siekimas pridengti uk rovę ir būtent — sovietinį ko lonizmą. Nes tuo tarpu, kai nuo 1945 metų 37 kraštai su 850 milionų gyventojų, buvusių Va karų valdžioje, gavo laisvę ir nepriklausomybę, tuo pat metu

RUSIJOS KOLONIZME
KENČIA VERGIJĄ PER
96 MILIONAI
GYVENTOJŲ.

Kai Vakarai milionams tau tų suteikė laisvę ir nepriklauso mybę, Sovietų Rusija milžiniš kus teritorijų plotus, apgyven tus ne rusų, tebelaiko savo ko lonizme, Azijos ir Kaukazo sri tyse, kurias Rusija pagrobė au kstyvesniais laikais. Pagrobė karinės jėgos pagalba. Dešim tys tūkstančių tų kraštų gyven tojų ištremti tikrai mirčiai. Be atodairos išnaudojami jų kra tų turtai ir kiekviena pastanga apsaugoti savo turtus ir savo teises brutališkai trypiama. Dar caro laikais daugelis augšt kultūros kraštų buvo pavergti ir sovietų tebelaikomi pavergi me.

FAKTŲ KALBA yra įtikina ma, nes yra tikra. Štai, Sovie tams susitarus su vokiečiais, 1939 m. raudonoji armija įsi veržė į rytinę Lenkiją, o

1940 METAIS ĮSIVERŽĖ Į
ESTIJĄ, LATVIJĄ IR
LIETUVĄ,

taipgi ir į Rumuniją, užgrobd ma Besarabiją. Karinės jėgos ir policijos pagalba šie kraštai paversti kolonijomis ir padary ti Rusijos provincijomis. Tais pat tikslais ir tais pat metodais 1919 metais likviduota Ukrai nos nepriklausomybė.

SOVIETŲ valdžia ir jos atsto vai įtaigoja, kad šitie kraštai pa tys prašėsi priimami į Sovieti jos sudėtį. Tai absurdas. Ar is torija žino bent vieną nepriklau somą, demokratinę, turinčią augštą kultūrą valstybę, kuri laisva valia pasiduotų žemes nės kultūros valstybės okupaci jai, pasiduotų kitos valstybės nelaisvėn?

JOKIA VALSTYBĖ PASAU LYJE PATI NEPASIDAVĖ
OKUPACIJAI,

Nepasidavė pavergimui ir iš naudojim

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“

Redaktorius Jonas Kardelis.

D O m i n i c 6-6220

7722 George Str., LaSalle, Montreal, P. Q., Canada.
Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika. \$ 5.50 America & S. America. \$ 5.50
Visur kitur\$ 6.00 Other Countries\$ 6.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, grauna nuolaidų.

YPATINGAS METAS

„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“
DVIDESIMTMETIO PROGA

Šią savaitę Kanados lietuvių savaitraštis „Nepriklausoma Lietuva“ mini dvidešimtąsias savo amžiaus sukaktuves. Tai yra reikšmingos sukaktuvės daugelyje atžvilgių.

1940 metais sovietinis rusų agresorius užpuolo Lietuvą ir karine jėga ją okupavo. Po ul timatumo, panaudojęs klastą apgaule, melą ir smurtą, teisingo savo agresijos žygdarbi. Bet niekas tuo nepatikėjo ir niekas tuo netiki. Stalinistas gi Molo tovas, raudonajai armijai nei veržiant į Lietuvą, per Mask vos radio atviru smurto cinizmu paskelbė: Vakarų imperialistai iš Rusijos atplėšė Siero - zapadni kraį, tai dabar mes jį atsiimame. Bet lietuviai labai gerai, kaip ir rusai, žino, kad tai yra melas, nes lietuviai, ilgus amžius turėję savo valstybę ir gyvenę nepriklausomai, buvo kaimynų — rusų ir vokiečių — užpulti ir jų gyvenamosios teritorijos pasi dalytos. Mažąją Lietuvą pasi grobė vokiečiai, o Didžiąją Lietuvą rusai. Labai gražiai tą su prato ir Kanadoje gyvenančių lietuvių.

Reaguodami į Tėvynės ne laimę, kuri sudarė didelį moralinį smūgį, Kanados lietuviai, visi, kaip vienas žmogus, su kruto ir visi susitelkę į vieną organizaciją — Kanados Lietuvių Tarybą, kuri pagrindiniu tikslu sau pasistatė — kovoti už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Šiam tikslui siekti instrumentu sutarė pasirinkti laikraštį, nes laikraštis yra vienas stipriausių kovos įrankių. Neveltui ir JAV prezidentas buvo nuo monės, kad lietuvių tauta tuo fenomenali, kad savo laisvę ir valstybinę nepriklausomybę atkovojo spaudos pagalba.

Kad Kanados lietuvių laikraštis tikrai tam tikslui buvo skirtas, rodo jo vardas — „Nepriklausoma Lietuva“. Tai visų lietuvių vėliava. Kanados lietuvių jautrumas šiam ikslui yra sutapęs su Lietuvos lietuvių jautrumu, nes okupacijos laikais, kai nebuvo jokio Lietuvos ryšio su Kanada, ir Lietuvoje ėjo tuo pat vardu pogrindinis laikraštis, taip pat „Nepriklausoma Lietuva“, kuris buvo bendrinės lietuvių kovos organizacijos už Lietuvos nepriklausomybę — Vliko oficiozas. Tai yra reikšmingas sutapimas!

Nepaprastai reikšmingi faktai yra ir bendrinės organizacijos, Kanados Liet. Tarybos, su darymas, ir „Nepriklausomos Lietuvos“ laikraščio išleidimas. Įrodąs Kanados lietuvių sąmoningumą, pasiaukojimą savo tautai ir pasiryžimas padėti laisvės netekusiai tautai atgauti visą, kas okupacijos buvo pagrobta. Šie faktai yra verti augšto įvertinimo ir didžiausios pagarbos.

Bet žiūrint į ateitį, negalima guostis vien praeities darbais. Tai buvo tikrai gražu ir vertinga. Tačiau gyvenimas yra toks, kad reikalauja nuolatinės pažangos. Todėl ir „Nepriklausoma Lietuva“ tuo susirūpinusi. Tuo tikslu yra vedamas Ma

šinių Fondo vaju. Jo tikslas — įsigyti ofseto mašinų komplektą ir „Nepriklausomą Lietuvą“ padaryti leidykla, kuri galėtų spausdinti ne tik vieną laikraštį, kaip dabar kad yra, bet kad galėtų spausdinti ir kitus laikraščius bei žurnalus, ir galėtų leisti knygas, o taipgi ir daryti kitus spaudos darbus, ko kius tikrai prireikia. Įsigijus ofseto komplektą, laikraštis būtų atspausdinamas per vieną dieną, o kitos savaitės dienos būtų panaudotos kitiems, komerciniams, darbams, kurie duotų Spaudos Bendrovei pelno. Tat, Spaudos Bendrovė „Nepriklausoma Lietuva“, pasitikėdama Kanados lietuvių, o taipgi ir kaimynų — JAV lietuvių — sąmoningumu ir pasiaukojimu savo tautos tikslams bei jų siekimui, — vykdo vaju ir kviečia bei prašo visus tautiečius tegiamai atsilipti į šį užsimojimą.

NL Mašinų Fondas jau turi per 6,000 dolerių. Tai yra arti pusės to, kas užplanuota. Jeigu visi mūsų laikraščio prenumeratoriai Mašinų Fondui pasiskirtų po 10 dol., kas yra visai nesunku, tai mes nuo Naujų Metų jau turėtume naujas mašinas ir skaitytojams duotume visai kitokios išvaizdos laikraštį, kuris visiems būtų ir gražesnis ir malonesnis paimti ir rankas. Tat, mielūs „Nepriklausomos Lietuvos“ skaitytojai — visus — kviečiame ir prašome dėtis į Mašinų Fondo vaju. Savo gi naudai.

Be to, pasinaudojant „Nepriklausomos Lietuvos“ dvidešimtmečio jubilėju, skelbiame ypatingą leng

Chruščiovas prieš Staliną

INTRIGOS, SUKTYBĖS, ŠANTAZAS, PRIEVARTAVI
MAI, KLASTOJIMAI, PIKTADARYBĖS IR ŽMOGŽU
DYSTĖS KOMUNISTŲ PARTIJOJE IR SOVIETINĖJE
VALDYMO SISTEMOJE

Kas vyko Kremliuje XX ir XXI komunistų partijos suvažiavime, Vakarų pasauli pasiekė tikrai kaip neaiškūs aida, kuriais daugelis žmonių ir netikėjo. Ypač netikėjo užsienių komunistai arba komunistuotų. Visa tai visu atvirumu iškelta viešumon tikrai XXII-me suvažiavime, kuris neseniai pasibaigė. Viską viešumon iškėlė pats Nikita Chruščiov. Visa, kas jo pasakytą apie Staliną ir baisų vidinį kompartijos supuvimą, yra švelniai pasakyta tiesa. Pats Chruščiovas sako kad visa tiesa dar neatskleista. Ji yra daug žiauresnė. Bet ji ir dabar komunistinės spaudos užsieniuose savo skaitytojams nepasakoma. O ji žinoti ne tiek įdomu, kiek svarbu, — todėl mes ją čia paduodame iš paties Chruščiovo žodžių, paskelbto „Pravdoje“.

KĄ CHRUSČIOVAS KALBĖ JO 1934 IR 1938 METAIS

„Nugalėtojų kongrese“ 1934 metais, po žiaurių valymų, ku-rių dėka Stalino viešpatavimas dar daugiau sustiprėjo, Chruščiovas buvo vienas iš svarbiausių kalbėtojų.

Štai ką jis tuomet pasakė apie tuolaikį valymą:

„Mūsų Leninio Centrinio komiteto vadovavimas ir svarbiausia, asmeniškas draugo Stalino vadovavimas yra jaučiamas mūsų visoje partijoje.

Mes, dirbą Maskvos organizacijoje, matome tą vadovavimą... ypatingai draugo Stalino tiesioginį vadovavimą visuose kasdieniškuose klausimuose.

Draugo Stalino vadovavimo teisę įsigalėjo mūsų partijoje, mūsų maskvinėje organizacijoje, kuri ideologiškai susivienijo su Centrinio Komiteto, su mūsų genialiu vadovu draugu Stalinu...

Mes, savo Maskvos organu

KĄ CHRUSČIOVAS KALBĖ DABAR?

Noriu papasakoti suvažiavimui, kaip sutiko antipartinę grupę pasiūlymą iškelti partijos XX suvažiavime klausimą dėl piktnaudžiavimo valdžia asmenybės kulto laikotarpiu.

Šiam pasiūlymui kategoriškai prieštaravo Molotovas, Kaganovičius, Malenkovas, Vorosilovas ir kiti. Į jų prieštaravimą buvo pareikšta, kad, jeigu jūs stositė prieš šio klausimo kėlimą, mes paklausime partijos suvažiavimo delegatus. Mes neabejojame, kad suvažiavimas pasisakys už šio klausimo svarbą. Tik tuomet jie sutiko, ir asmenybės kulto klausimu buvo padarytas pranešimas XX suvažiavimui. Bet ir po suvažiavimo funkcionieriai nesiliovė, visokeriopai trukdė išaiškinti piktnaudžiavimus valdžia, bijodami,

kad tada paaiškės, jog jie dalyvavo masinėse represijose.

Masinės represijos prasidėjo po to, kai buvo nužudytas Kirovas. Reikia dar detaliau ža pastangų, kad būtų galima tikrai sužinoti, kas kalta dėl jo žuvimo. Juo giliau mes tiriame su Kirovo mirtimi susijusią medžiagą, tuo daugiau išsitiesia klausimų. Patraukia dėmesį tas faktas, kad čekistai jo padaryti? Dabar šios sudėtin

Anapus geležinės uždangos

SOVIETINIAI ATLYGINI MAI IR KAINOS

Sekant Sovietų Sąjungos vidaus gyvenimą, galima susidaryti vaizdą apie maisto ir plataus vartojimo prekių kainas, gyventojų uždarbį nauja rublio verte. Naujas rublis lygus 10-čiai senųjų; oficialus naujo rublio kursas yra lygus 1,11 dol. Gyventojų uždarbį Sov. S-goje šiuo metu skirstomas maždaug taip:

Augstosios mokyklos profesorius mėnesinis atlyginimas siekia nuo 600 iki 1,000 rublių; instituto dėstytojas uždirba nuo 80 iki 150 rb.; mokytojas 60—90 rb.; fabriko direktorius 300—1,000 rb.; inžinierius 100—300 rb.; technikas 80—200 rb.; vyriausias gydytojas 95—180 rb.; gydytojas 85—100 rb.; žemės ir vidutinio rango tarnautojas 50—100 rb.; darbininkas specialistas 80—200 rb.; apmokytas darbininkas 60—90 rb.; neapmokytas darbininkas 30 rb.; kolchozininkas (pajamos tik iš kolchozo, nepriskaitant pajamų iš mažo privataus ūkio) 15 rb.—0.00.

Ką Sov. S-gos pilietis gali įsigyti už savo uždarbį, galima

matyti iš kai kurių prekių kainos:

1 kg duonos baltos kaštuoja — 30 rb., 1 kg bulvių — 12 rb., 1 kg cukraus 1.—1b., 1 kg mėsos 1.20 rb., 1 kg mėsos produktų 1.50 rb., 1 kg sviesos 2.80 rb., 1 litras augalinio aliejaus 1.68 rb., 1 l pieno — 25 rb., 10 kiaušinių — 80 rb., vyr. kostiumas 110 rb., vyriški marškiniai 6 rb., vyr. batai 25 rb., mot. suknelė 30 rb., mot. batukai 23 rb.

Esant labai dideliame sovietinių prekių kokybės, o tuo pačiu ir jų kainos skirtumui, nurodytos vertės gali būti laikomos tik vidutinėmis. Labai didelis prekių skaičius, kurių nėra sovietinėse parduotuvėse, įsigijamos juodojoje rinkoje labai augstomis kainomis. Mais to produktų galima pirkti ir taip vadinamuose „kolchoziniuose turguose“, bet irgi žymiai aukštesnėmis kainomis. Net ir pakėlus rublio vertę dešimteriopai, kainos Sovietų S-goje liko žymiai aukštesnės, nei Vakarų valstybėse.

E.

Dr. Jonas Šliūpas

KELETAS PRISIMINIMŲ

Siemet suėjo 100 metų nuo Dr. Jono Šliūpo gimimo ir šia proga mūsų periodinėje spaudoje tilpo nemažai straipsnelių. Kadangi man irgi yra tekę Dr. Šliūpą iš arčiau pažinti, tai noriu kai ką papildyti, o kai ką ir patikslinti.

Dr. Šliūpą pirmą kartą susipažinau Dr. Liūdo Vaineiko svirnelyje Palangoje, kur knygos paskendęs, nuolatnai gyveno Palangos vidurinės mokyklos direktorius, Matas Untulis, pas kurį užeidavau. Pirmo susipažinimo metu buvo didelis kutuojama „Varpo“ bendrovės išsprogdinimas, kuri leido dienraštį „Lietuvos Žinias“, savaitraštį „Lietuvos Ūkininkas“, žurnalus „Jaunimas“, „Varpas“, visą eilę knygų ir varė plačią Lietuvos kultūrinę vagą. Untulis aiškino Dr. Šliūpui, kad tai atliko Lietuvos valstybės tarnautojai. Dr. Šliūpas nenorėjo sutikti. Untulis išvardino jų pavardes. Dr. Šliūpas sakė, nuvykęs į Kauną, tuo jau eisiąs pas Smetoną, kad kalbininkai būtų paskelbti ir nubausti.

Dr. Šliūpas, kaip ir dauguma iš JAV grįžusių tautiečių, sunkiai Lietuvoje kūrėsi. Jo investuoti pinigai Biržuose, pas kuo šiauliuose, ne vien, kad % nedavė, bet ėmė tirpti.

Palangoje Dr. Šliūpas ėmė lankytis vis dažniau ir nusprendė čia praleisti čia savo amžiaus galą. Pardavęs nuosavybes kitur, jis Palangoje, Vytauto gatvėje, netoli Birutės miškelio, nusipirko kukliuos, o gražius namelius ir, kad nebūtų žiopiams kalbų, nuvykęs pas vieną savo seną draugą, kurs buvo R. katalikų parapijos Eržvilke klebonu, vedė pa langiškę mergaitę Grasildą Grauslaitę. Dideliam jo ir žmonos džiaugsmui, 1930 m. spalio mėn. 24 d. susilaukia sūnelio Vytauto.

Viename savaitraštyje skaičiau, kad Dr. Šliūpas buvęs Palangos valšč. viršaičiu. Tai netiesa. Veik visą Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį Palangos valsčiaus viršaičiu buvo Feliksas Paulauskas. Dr. Šliūpas iškovojęs Palangai miesto teises ir ilgus metus buvo Palangos miesto burmistras.

Jam burmistrant, 1933 m. vasarą, Palangoje lankėsi skautų įkūrėjas gen. Baden-Powell'is ir šia proga viena Palangos gatvių, pietinėje pusėje prie miškelio, buvo pavadinta Baden-Powell'io vardu. Be to, Dr. Šliūpas gen. Baden-Powell'ui įteikė Palangos miesto gintarinį raktą.

Iš Palangos Dr. Šliūpas 2 kartus lankėsi JAV. 1936 metais, kada jis įvairių JAV lietuvių organizacijų ir asmenų buvo pagerbtas jo 75 metų amžiaus sukakties proga. Antrą kartą jis lankė JAV 1939 m. Jam belankant tarptautinę parodą New Yorke, Hitleris pucė Lenkiją. Kilus karui, Dr.

Šliūpas skubiai grįžo į Palangą, nors JAV gyvenę jo draugai norėjo atkalbėti nuo vykti nuo karo metu į Lietuvą. Ragi no pasilikti JAV. Dr. Šliūpas sakė, kad reikia grįžti į savo kraštą ir dirbti, nes pirmoji karo metu atgavome nepriklausomybę, o dabar gal atgausime ir Vilnių su Karaliaučiumi.

1940 m., okupavus Lietuvą raudonajai armijai, Dr. Šliūpas buvo iškvietas į Kauną ir jam buvo išduotos augstos valdžio pareigos, bet jis griežtai atsisakė bendradarbiauti su Lietuvos okupantais. 1941 m. birželio mėn. raudonuosius Lietuvos okupantus pakeitė raudieji. Dr. Šliūpas grįžo į burmistrų pareigas, bet neilgam. Jis labai piktinosi gestapo įgaliotinio Kretingoje, kuriai priklausė ir Palanga, Jakio ir kitų kruvinais veiksmais, kurie dabar už tas žmogžudystes Ulm, a. Do nau — Vakarų Vokietijoje, teismo nubausti. Begelbėdamas lietuvių ir žydus nuo sušaudymo ir pats kuriam laikui tapo areštuotas. Palangiškiai tuoj išrinko delegaciją Dr. Šliūpui gelbėti, kuri aiškino, kam tie vokiški žvėrys su Jakiu priklausė ir Dr. Šliūpą iš mirties išgelbėjo, bet burmistrui jam nebeteko. Jis slapta, kiek galėdamas, žydams padėjo ir juos išlėpė materialiai.

Lietuvos likimu labai sieloda vosi. Vyko į Kauną pas gen. Kubiliūną. Kėlė mintį sudaryti komisiją, kuri būtų priimta paties Hitlerio ir Lietuvai laisvę kiekį frontui rytuose vis slenkant ir vakarus, buvo daroma, atstatyta. 1944 m. vasarą raudonosios armijos žygiavimui sulaukyti, įvairios dirbtinės kliūtys. Vyrai šiam darbiui buvome imami iš gatvių, bažnyčių, namų ir siunčiami į fronto linijas apkasų kasti ir kitokių įtvirtinimų daryti. Dr. Šliūpas, kaip beįmanydamas gelbėjo vyrus iš šio darbo. Įtvirtinimams ir apkasams vokiečiai ėmė kirsti apie Birutės kalną augusias didingas pušis. Dr. Šliūpas verkdamas vaikščiojo pas vokiečius ir prašinėjo, kad ne naikintų lietuvių tautos švento vės.

Raudonajam tvanui iš rytų užliejant Lietuvą antrą kartą, Dr. Šliūpas su šeima 1944 m. spalio mėn. 1 d. apleidžia Palangą savo namelius ir spalio 4 d. iš Kretingos traukiniu išvyksta Vokietijon. Vaziuoja į Vieną, paskui į Bregensą. Čia atvykęs Dr. Paukštys prikalbino Dr. Šliūpą persikelti į Berlyną, kur buvo geresnės sąlygos Lietuvos reikalais rūpintis. Lietuvos sielvartas ir medžiaginiai nedatekliai, smarkiai suėda jo sveikatą ir dr. Šliūpas Berlyne mirė.

Dr. Šliūpas buvo gimęs pačiame gražiausiame mieste laike, su pirmiaisiais žibuokliu žiedais, 1861 metais kovo mėn. 8 d. (pagal seną rusų kalendorių). Nukelta į 6-tą psl.

V. SIRIJOS GIRA

Voratinkliai draikės be vėjo

Romanas

51.

Tiltukas liko užpakaly. „Niekada daugiau nevaikščiosiu naktį nuošaliais takais, — prisiekė sau Viktorija. — Nė vieno žmogaus. Kaip išmirę“.

Dabar buvo dar labiau sutemę, medžiai dar tankesni. Sušpėję lapai, kažkas juoda, juodesnio už pačią naktį, šmėstė iš prieš pat jų akis.

— Tai laume, — sušnibždėjo Gedukas.
— Tai šikšnosparnis, — pasakė Viktorija.
— Jei būtų su mumis tėtė, mums būtų daug drąsiau, — tarė Nijolė.

— Tuoj mes išeisime į gatvę. „Ne, niekada aš nevaikšči nėsniu naktį po tas dykumas. Pagaliau neturiu teisės tampyti čia vaikų“.

— Jei būtų tėtė, namuose irgi būtų linksniau, — pasakė Nijolė.

— Visi vaikai turi tėtes, o mums jo nereikia, — tarė Gedukas. — Eglynėlyje bus laumė, ji mus užkuts.

— Nėkalbėk niekų, — sudraudė jį Viktorija.

Jie išėjo į eglėnėlį; čia buvo šviesiau. Eglaitės buvo žemos, iki juosmens ar dar žemesnės. Kairėje juodavo jūra. Priešais dunksojo jaunas, tankus pušynas; toks tankus, kad šviešiausią dieną jame buvo tamsu. Dešinėje stovėjo namai, bet jų dar nesimatė; tačiau nuo to, kad ten namai, Viktorijai pasidarė iš karto lengviau ant širdies.

— Mama, laumės! — šūktelėjo Gedukas.

Ūmai prieš juos išdygo dvi statulos. Viktorija krūptelėjo, suėmė vaikus stipriau už rankų ir pasitraukė į šalį.

— Jūs nesibijokit, — pasigirdo vyriškas balsas, ir Viktorijos baimė, staigiai užėjusi, vėl staigiai ir šitipo.

— Kažkas pavadino mus laumėmis, — atsiliepė antras vyriškas balsas.

— Laumės nebūna vyrai, — tarė Gedukas, — jos maudo si mėnulio šviesoje ir užkuteną žmones.

— O, tai berniuką aš pažįstu, — vėl pasakė pirmasis balsas. — Tai daktarė su vaikais. Nesibijokit, daktarė, čia aš, jūsų kaimynas. Tik ar ne per vėlai vaikščiojat šitokiais pasviečiais?

— Kas gi tokio, plėšikų dabar nėra, — atsakė Barvaminė.

— Vėlybas ir jūs, kaimyne.

— Brolis pas mane atvažiavo. Iš Vilniaus. Prašome suipažinti.

— Malonu, — ištare Viktorija, — labai malonu, bet aš vistiek dieną jūsų nepažįsiu.

— O aš tamstą pažįsiu, — tvirtino kaimyno brolis; Viktorijai nepatiko jo intonacija. — Labanaktis, daktarė.

— Abu vyrai nutolo. Bet Viktorijai jau nebuvo baisu. Ir tuoj prieš ją išdygo namas. Tai buvo nedidelė vienaaukštė vilutė, bet naktį ji atrodė kaip pilis.

— Noriu miego, mama, — pareiškė Gedukas. — Viktorija pagalvojo: „Ką gi aš darau, tokiu metu vaikai senai jau turi miegoti“. Iki namų buvo dar geras gabalas kelio.

Užtat čia buvo jau visai kitas pasaulis. Čia vėl vaikštinėjo žmonės — kompanijomis, pavieniui ir poromis. Iš langų į gatves krito jauki elektros šviesa. Tai vienur, tai kitur grojo muzika; sunku buvo net susigaudyti, ar tai vilose, ar iš resto rano, ar iš šokių aikštelės. „Ne, šokių aikštelė per toli, — nusprendė Viktorija. — Restoranas irgi per toli“.

Ji pagalvojo, kad štai netrukus atsidurs namie, prius ir migdys vaikus, po to rytą žadins ir vėl praus, ir maitins juos, ir pati valgys pusryčius. O po to dirbs, dirbs ir dirbs, o vaikus orižiūrės padori ateinanti senutė, kuri jau per sena, kad galėtų patarnauti sanatorijoj ar poilsio namuose, kur dirba visos Palangos ir apylinkių moterys, visos, išskyrus tą senutę, kuri patarnauja jai, Viktorijai. O po darbo Viktorija vėl dirbs, bet jau namuose, o senutė eis ilsėtis, nes ji tiek sena, kad nuostahu, kaip ji išsilaikė ant kojų tas kelias valandas.

„Štai tau ir Palanga, štai tau ir kurortas, — sakė sau Viktorija; Gedukas tvirtai laikėsi jos rankos ir ėjo beveik migdomas. — Pagaliau aš jau žinoju, kad važiuoju čia ne kaip kuortininkė“. Ir vis dėlto ji panoro išsiveržti iš tos rimtos kasdienybės, pasinerti į šokių ir muzikos sūkurį, tegu nors toj šokių aikštelėj, kur susirenka visi atostogaujantieji ir visos Palangos merginos, visos, išskyrus senutę, kuri jai patarnauja.

„O aš nė karto dar Palangoj nešokau. — su kartėliu prisiminė Viktorija. — Nė vieno karto“. Žinoma, čia tai ji pati kalta. Siūlė jai eit į šokius ir kolega terapeutas iš Palangos ligoninės, ir infekcionistas iš Kretingos ligoninės. Viktorija atsisakė, pagalvojusi, kad jie susigundė jos — gyvenašlės — reputaciją. „Na ir kas? Kodėl tu visko atsisakai?“ Ūmai ji susigriebė, kad sako sau „tu“, ir pamatė, kad jau atėjo namo.

— Tegu atvažiuoja tėtė, — pasakė Nijolė. — Labai, labai liūdna, kai visiems linksmu.

„Ką ji sako?“ — tarė sau Viktorija, bet dėjos, kad nieko negirdi. Gedukas stovėjo atsisėmęs į ją ir miegojo.

— Miegot, miegot, — pasakė Viktorija. — Miegot.

Ir — lyg jai pritardamas — ėmė mušti valandas bažnyčios bokšto laikrodžis.

— Vis dėlto ten buvo laumės, — sumurmejo Gedukas;

ABU LABU TOKIU

ABU REIKETŲ LYGIOMIS IR VERTINTI,
nepainiojant tautinių bei rasinių klausimų

Lapkričio 11 ir 12 dd. Paryžiaus vyko posėdžiai, skirti išsiaiškinimui, kaip reik įvesti vadovėlius ir aiškinti mokiniams nacių padarytus nusikaltimus. Šįkart dalyvavo tik svarbiųjų Prancūzijos ir Vokietijos leidyklų atstovai ir keli profesoriai, autoritetai vadovėlių paruošimo srityje. Po pirmojo posėdžio, padaryto didžiausio Prancūzijos knygų leidimo namo, koks yra Hachett vardu, visą likusį laiką buvo diskutuojama. Tiesa, diskusijos vyko labai mandagioje formoje, bet vis dėlto užtikrinama, kad kaltinimai naciams nieko bendro neturi su jausmais vokiečių tautos atžvilgiu. Vokiečiai aiškiai tačiau rodo, kad jie gerai pažįsta tikrąją padėtį, tik nedrįsiai drąsiai pareiškia. Tarp daugelio pavyzdžių buvo ir toks: vienas vokiečių pasidžiaugė, kad jis 1939 m. išgelbėjo vieną vaiką žydą, kai pamatė, kad kareivis nori teksti jį jo galvą į sieną. Jo bendras religijos atžvilgiu, dėkodamas už visą pranešimą, pareiškė, kad šitas atvejis turėtų rasti vietą vadovėliuose ir labai šiltai jam padėkojo už religijos bendro išgelbėjimą. Buvo labai akcentuojamas klausimas, jog buvo viskas padaryta, kad eks terminuotų vieną tautą.

Antros dienos popietyje, prie uždarų durų buvo paruošta rezoliucija, kuri viešame posėdyje po trumpų diskusijų buvo priimta. Posėdžiui pasibaigus, viena žurnalistė paprašė balso. Ji gavusi, taip kalbėjo:

— Gerbiamas susirinkime, man reik parašyti straipsnį ir kaip niekad aš nežinau kaip tai padaryti ir štai dėl kurių priežasčių. Aš nežinau, ar jūsų programa atitinka UNESCO programai, kurios svarbiausias tikslas yra — kuo geresnis žmonių susipratimas ir susiklausymas. Tada, kai Jūsų konferencijai truko nuostabių, atvirų ir ji atrodė šlubuojanti. Žinoma, iškelti klausimai yra teisingi ir labai rimti. Nėra abejonės, kad noras šito kareivio užmušti vieną vaiką žydą yra vertas būti paminėtas vadovėliuose, spaudoje. Bet tada, rašant spaudoje apie šitą susirinkimą ir aiškinant, kaip tos dvi dienos buvo skirtos nacių žiaurumams, rasinei eksterminacijai išryškinti, reik taip pat paminėti kokioje proporcijoje šioji konferencija atsižvelgė į kitų

žiaurumus. Juk dar šiandien ryta per radio (France III) buvęs pasakytas, kad komunistai išžudė apie šimtą milijonų žmonių. Tada, jeigu yra dedamas šito viršminėto kareivio pavyzdys, reik porą puslapių anksčiau įdėti caro šeimos nužudymo fotografiją, paminint, kad šitą nusikaltimą suorganizavo ir padarė Zurovskis, pagal tas rusų pavaldinys, žygytų taisyklės, reik taip pat duoti ir pirmosios komunistų vyriausybės fotografiją, kur, išskyrus vieną Lenina, visi kiti, net sargyba, pagal pasą buvo caro pavaldiniai, bet žydų tautybės.

Jeigu jau kalbėti apie eks terminaciją taip, jeigu Hitleris net ir norėjo išnaikinti vieną tautą, jis to nepadare, tada kai komunistai išnaikino visą Krymo totorių tautą. Reiktų taip pat pažymėti, kad musulnizmas ir nacizmas buvo labiau siai drąsūs pasireiškimai prieš komunistus, ir kad tie du iudėjimai niekad nebūtų pasiekę tokio išsiplėtimo laipsnio, jeigu nebūtų buvę komunizmo, o gal ir visai nebūtų atsiradę. O tu palyginant abiejų režimų netik aukų skaičių, bet ir kančių žiaurumą, reik pripažinti, kad Hitlerio padarytieji, nežinūnt viso jų neregėto žiaurumo, yra tik vaikų žaidimas, palyginus su tuo, ką pakėlė žmonės nuo komunistų, jei net vaikai išmestų į Sibiro šaltį, neturėjo pasto gės, kurių net tekdavo kartais rankomis išsikasti žemėje.

— Gerbiamoji, Tamsta kalbi ne į mūsų pasirinktą temą. Žurnalistė vėl pakėlė ranką.

— Gerbiamoji, jeigu Tamsta nori vėl diskutuoti, aš kaip čia atsakomingas, Tamstai baisy neduosiu, bet jeigu Tamsta nori paklausti, prašom.

— Nei diskutuoti, nei klausyti daugiau nenoriu, bet tik pa reikšti, kad Tamsta taip kalbėdamas įžeidi spaudą, kurios pagrindinis tikslas yra įieškoti tiesos ir pateikti įvykius, kaip galima objektingiau ir suderinant juos su kitais įvykiais, kad galutinai gautųsi pusiausvyra.

Rezoliucijos tekstas nebuvo pakankamam kiekiu multiplikuo tas, ir kai toji žurnalistė paprašė, kad jai duotų vieną egzempliorių, buvo atsakyta: rytoj bus spaudoje. Deja, sekančią dieną nei Figaro, nei le Monde svarbiausiose Paryžiaus laikraščiuose nieko nebuvo apie tai

KULTŪRINĖ KRONIKA

DAILININKUI
ROMUI VIESULUI

yra paskirtas garbės atžymėjimas — Mention Honorifica — Meksikos Tarpamerikinėje Bienalėje (Segunda Bienal Interamericana de Mexico) už jo litografiją „Vienaakis Vilkas“. Bienalė vyksta Meksikos mieste (Mexico City). Bienalėje dalyvauja veik visi šiaurės

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

SUVAŽIAVIMAS TORONTE

ŠALFAS suvažiavimas Toronto lapkričio 11—12 dd. praėjo gana darbingoje nuotaikoje. Apsvarstyti mūsų gyvenimo sportiniai reikalai, kurių vaisius teks pamatyti ateinančių metų veikloje. Naujasis FASK-tas taip pat pasiskirstė pareigoms, pirmininku išrenkant p. J. Nasvytį. FASK-tas randasi Clevelande.

IŠ LIETUVOS

Blankiose vandensviežio rungtynėse Kaunas nugalėjo Vilnių 2:1.

Pasibagė Lietuvos futbolio pirmenybių pirmas ratas. Pirmame pogrupyje pirmąją Kauno Inkaras prieš Šiaulių Elnią ir antrame — Atletas prieš Limą.

Futbolo sezono uždarymo proga, Kaune buvo sužaistos net trejos rungtynės: Vilniaus jaunūčiai (49—50 m. gimimo) įveikė sostinę net 5:0, o Politechnikos studentai prieš Atletą 1:0.

Kauno stalo teniso pirmenybės vyrų grupėje laimėjo A. Zablockis, moterų — A. Kondrotaitė. Vyrų dvejetas: Janulaitis — Paškevičius, ir moterų — A. Kondrotaitė ir D. Žilevičiūtė.

Vilniaus Spartako krepšininkai galutinai atsisveikino su augštąja Sov. S-os lyga, pralaimėdami Leningrado ASK 59—57.

Lenkų laikraštis „Przeglad Sportowy“ patalpino š. m. lengv. atletikos rungtynių pasiekimus. Europos geriausių lengv. atletų tarpe, randamos ir pa-
vergto Lietuvos sportininkų pavardės. Komandistai, daugiausiai taškų surinko Sov. S-ga, prieš F. Vokietiją, Lenkiją, V. Vokietiją ir tt. Lietuva, pagal atsieliktą pasekmes, su rinkdama 19 taškų, atsislojo 12 vietoje, pralenkdamas Europoje šveicarus, airius, jugoslavus, olandus, norvegus, austrus ir kt. tautas. Individualiai, lietuvių pasekmės yra šios: A. Vapša ketvirtas suoleje, toli, Varanauskas devintas rutulio stūmimo, Baltušnikas trečias, o Jaras devintas disko metime. Moterų pusėje randama dešimtoje vietoje A. Stančiūtė, ties metime.

IŠ VISUR

Lemiamose futbolo rungtynėse pasaulio pirmenybėms, Šveicarija nugalėjo Svediją 2:1. S. S-ga sunkiai įveikė Turkiją tokia pačia pasekme. Kitų draugiškų rungtynių pasekmės: Škotija — Valija 2:0, Belgija — Olandija 4:0, Belgija — Liuksemburgas 2:1.

1963 m. Europos bokso pirmenybės bus pravestos Maskvoje.

Vakarinėje Kanados dailėje didelę staigmeną patiekė rinktas J. Janušis.

Calgary futbolininkai, įveikdami Edmontoną. Dėl teisės žaisti Grey taurės rungtynėse, jie susitikė su Vinnipegū.

Port Arthur ledo rutulininkai šiemet vyks į Europą draugiškoms rungtynėms.

Kaip Jūsų sk. vedėjui pravačiai laisvė iš Innsbrucko rašoma, pasirošimai 1964 m. žiemos Olimpiadai šiame mieste, vyksta pilnu tempu. Pradėta ledo rutulio aikštė ir trampyno suoliams, statyba. Tribūna nuamatoma 60 tūkst. žiūrovams.

Edvardas Šulaitis, 10 metų redagavęs sporto skyrių Draugo dienraštyje, daugiau to skyriaus neredaguoja. Taip pat jis neredaguoja ir L. Vyčių skyriaus tame dienraštyje.

KULTŪRINĖ KRONIKA

Atkelta iš 4-to pusl.

šymo, žinoma, pagal Sniečkaus nurodymus, paskirta ir nemaža duoklė propagandai.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Stepas Zbarskas. THE MAKER OF GODS. Ten lithuanian stories. With an introduction by Alastair Guinan. Voyages Press, 35 West 75th Street, New York 23, N. Y., USA. 132 pusl., kaina 3 dol. Aplan kas dail. P. Osmolskio. Kieti viršeliai. Gražus leidinys.

Tai jau trečia Stepo Zbarsko knyga išleista anglų kalba. Patartina lietuviams įsigyti šią knygą, nes ji tinka ir anglų kalbai mokytis, kai yra jo lietuviški vertimai.

Pr. Enskaitis. AUDRA EI NA. Atsiminimų pynė iš pralinkusių skaudžių audros sukūruose praleistų dienų. Rūtos leidinys. 1961 metai. 145 psl. Kaina nepažymėta. Adresas: Rūta, 89 Nepier St., Hamilton St., Hamilton, Ont.

ATIDARYTA NAUJA LIETUVIŲ MENO GALERIJA

Lapkričio 11 d. vienoje lietuvių tautų ir skolinimo bendrovėje (Chicago Savings And Loan Assn.), įrengtoje meno galerijoje įvyko pirmoji paroda — dail. Viktoro Petra vičiaus grafikos kūrinių išstatymas. Atidarymas sutraukė nemažą meno gerbėjų. Ateityje šioje galerijoje bus kitos lietuvių dailininkų parodos. Galerijai vadovauja dail. A. Valeška.

Kas Lietuvoje studijuoja savarankiškai marsizmą — leninizmą, visiems tiems Vilniuje politinės literatūros leidykla išleido populiarią vadovėlį „Marxistinės filosofijos pagrindai“.

Vilniaus radiofone dainomis pasirodė buv. operos solistas Ant. Kučingis.

Lietuvių darbininkų (socialistų) draugijos pirmininku išrinktas J. Janušis.

Bukime sveiki!

TULZIES AKMENYS

Kaip atsiranda akmenys tulžyje, kaip juos dygti, ar ši liga nepaveldima?

Kaip susidaro tulžies akmenys, dar nėra tiksliai išaiškinta. Bet jau nustatyta, kad dėl reikšmingų akmenų susidarymui turi tulžies užsilaikymas tulžies pūsleje ir tulžies takuose, o taip atsitinka ilgai nevalgius, vidurių užkietėjimo, žarnyno susirgimų atvejais, nervinių spazmų, nėštumo metu. Bet vien dėl tulžies užsilaikymo tik

ligonis skundžiasi šleikštu liu, nemaloniu karčiu skoniu burnoje, jaučia skausmus dešiniame pašonkaulyje pavalgus (ypač nepakelia riebaus maisto, pipirų, acto, keptos mėsos, sūrūs sūsiokės). Liga paprastai pasireiškia jeknų kolikos priepuoliais — labai stiprių skausmų dešiniame pašonkaulyje priepuoliais, greit išplintančiais po visą pilvą ir siekiančiais dešiniąją mentę, tarpmentę, kartais ir dešinę krūtinės pusę. Neretai ligonis vema tulžimi, ji gali kirsti šaltis. Priepuoliai dažniausiai užėina labai sočiai ar riebiai pavalgus.

SIMTMETIS KANADOS INDENŲ POETEI

Dauguma žmonių žino išleista pastų ministerijos Pauline Johnson pašto ženklą, kuris vaizduoja irokezių indenų moterį poetę, gimusią prieš šimtą metų Ontario provincijoje. Indėnė poetė praleido paskutinius savo gyvenimo metus Vancouverio.

Daugelį metų ji buvo žymus asmuo ir ne tik Kanados scenose, bet JAV ir Anglijoje, kur ji skaitė savo poemas apsilankiusi elnio odos apdaru pagal irokezių drabužių papročius ir save vadindama indenų vardu Tekahionwake.

Jos tėvas buvo mohavkų viršininkas George Martin Johnson, o jos motina buvo Emily S. Howells anglų kilmės. Jos indeniškas senelis, vadas John „Smoke“ Johnson, buvo garbus savo kalbomis ir žinomas kaip „mohavkų liepsnelė“.

Pauline pati buvo gabi deklamatorė. Nors Pauline Johnson turėjo tik kelis metus formalios mokyklos, ji buvo gerai išsilavinusi daug skaitydama ir daug keliaudama. Anglijoje ji buvo priimta karaliaus, buvo vaisinga kaip indenų princesė, ir buvo priimta geriausio seiteriatūros sluosnuose.

Jos geriausia poema „Song my Paddle Sings“ yra spausdinta jos rašinių leidinyje „Flint and Feather“ yra įtraukta daugumo kanadiečių mokyklų skaitymuose.

Ji parašė vėliausiai knygą „Legends of Vancouver“, kur pasakojama apie vakarimo krašto indenų. Ten yra legendos „The two Sisters“ — dvi nukaitalaini dominuojantieji Vancouverio horizontus, kurie vankuveriečių yra vadinami „The Lions“, istorija apie Siwash uolą ir kitos legendos iš Britų Kolumbijos vandenų.

Pauline Johnson neįstokėjo, ji mirė 1913 m. ir jos kūnas buvo sudegintas Stanley parke, iš kur matės Siwash uola.

Vieniemis ligoniams šie priepuoliai pasitaiko labai retai, kitais dažnai, neretai ligoniams išsivysto rimtos komplikacijos, kaip tulžies pūslės vandenė, bendrojo tulžies latakų užsikimšimas; tulžies pūslė gali pratrūkti ir sukelti bendrą pilvą plėvės uždegimą.

Kaip išvengti šios ligos? Rekomenduojama dažnai, bet ne po daug valgyti, pakankamai gerti šilto ir karšto gėrimo. Reikia kovoti su vidurių užkietėjimu. Tvarkingai laikyti maitinimą, atsistinti, kad tvarkinga žarnų veikla apsaugotų tulžies pūslę nuo infekcijos. Be to, svarbu, persirgus tulžies pūslės uždegimu, vidurių šiltine, dženoterija ir kitomis ligomis, kurį laiką labai uoliai laikytis mitybos higienos (valgyti dažnai, mažais kiekiais, visada vienu laiku, gausiai gerti šiltą ir karštą gėrimą).

Tulžies akmenligę gydoma atitinkama dieta, vengiant keptos mėsos, lašinių, riebaus maisto, dešros, konservų, rūkytų produktų, prieskonių, mėsinių padažų, alkoholinių gėrimų. Kad geriau nutektų tulzies, ligoniams rekomenduojama rytais gerti karčiosios duonos ir vartoti vitaminus C, B12. Aprius tulzies takų ir pūslės uždegimams reikšmingas, skiria ma diatermija — specialus šildymas. Patariama gerti mineralinius vandenius — Esentuko, Borzomio. Jie akmenų netirpdo ir neišvaro jų iš tulzies pūslės (iki šiol dar nėra surasta akmenis tirinančių vaistų), bet

SIUNTINIAI LIETUVON

per

Kaufman's Woollens & Textiles
3997 ST. LAWRENCE BVD. TEL. Victor 2-5319

Iš čia pasiūsite isuntinius savo artimiesiems

garantuotai skubiausiai ir

urmo kainomis

(30—40% žemiau rinkos kainų)

Importuojame iš Anglijos

geriausias angliskas vilnonės medžiagas vyr. ir mot. kostiumams ir suknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą vilnonių, kašmiro ir šilk. skarelių.

Ateikite ir įsitikinkite, kad čia perkant sutaupysite.

Priimame užsakymus

vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.

CH. KAUFMANAS

Buv. Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas

Filmų menas

THE YOUNG DOCTORS

Filmas nuveda žiūrovą į realią Amerikos ligoninių aplinką, kur parodomi ligoniai, slaugės ir daktarai. Jų visų tikslas — žmogaus sveikata. Gydytojų ir slaugių darbo motyvai humaniški ir augšti, bet neapsieinama ir be žmogiškų silpnųjų.

Pagrindinė mintis, kuri pasiilieka, pamačius šį filmą: ne tie yra geri ir patikėjimo verti gydytojai, kuriuos ir kitų, ir jie patys save laiko medicinos dievais ir stebukladariais, kurie, vos tik pamatę ligonį, tuoj pa skelbia „neklaidingą“ diagnozę; bet tie, kurie yra nuolankūs, kurie supranta savo ribas, todėl stengiasi kruopščiai iširti ligą ir tik po to atsarčiai imasi atitinkamo gydymo ar operacijos. Bet taip pat gydytojų vardo neverti ir tie, kurie taip apsipratę su savo darbo aplinka, taip šaltai žiūri į ligonius ir ligas, kad nupjauti savo pacientui koją ar atverti vidurius jiems yra toks pat ne reikšmingas veiksmas, kaip užsirūkyti cigaretę. Geras ir patikėjimo vertas gydytojas yra

suskystina tūzį ir tuo būdu padeda jam geriau nutękti, trukdo naujiems akmenims susidaryti.

Ši liga nėra išgydoma, nereikia ir chirurginis tulžies akmenų pašalinimas iš tulžies pūslės ir gonio neišgydo, nes ligoniai su sutrikusia medžiagų apykaita turi palinkimą į šią ligą, todėl kartais ir pašalinus tulžies pūslę, akmenys bei smėlys susidaro jaknų tulžies takuose ir ligo niui vėl kartojasi akmenų ligės priepuoliai.

Operaciją patartina daryti tik tais atvejais, kai priepuoliai ypač dažni, trukdo dirbti, kai dėl jų vystosi gelta ar tulžies pūslės vandenė. Tulžies akmenų ligė nėra paveldima, tačiau tam tikrais atvejais paveldimas (Bobly hukimas į medžiagų apykaitos sutrikimus).

Gyd. J. Skliutauskas.

Nukelta į 6-tą psl.

Ivairūs Draudimai:

GYVYBĖS, PENSIJOS, LIGOS ir kt.
GAISRO, AUTOMOBILIŲ, VAGYSTĖS ir kt.

Vacys H. Žižys

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Tel.: įstaigos VI 2-1427; namų LA 3-1084

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

prez. J. Skučas. RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm.

Izd. E. Griganavičiūtė. Telef. RA 7-4097.

Lit. J. Verėja. D N Balrukonis. Ck 6-5075

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabitai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUSAS ir J. ŠIAUCIULIS yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle, Montreal, P. Q. Tel.: DO 6-3884.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117 — 6th Avenue,

LACHINE.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotiue)

Montreal 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

SIUNTINIAI

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVEJAS

AUGSTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotiue St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

TORONTO

NAUJA MAGISTRALĖ TORONTE

(Spadina Expressway)

Susisiekimo tvarkymas did miestyje sudaro didelę proble mą urbanistam ir miesto admi nistracijai. Augant gyventojų skaičiui ir didėjant susisiekimo priemonėms, įieškomai būdai kaip vis didėjantį trafiką tvar kingiau paskirstyti, nukreipiant jį į didesnes magistrales netruk domas skersinių gatvių susie kimui su užmieščiu.

Toronto milijoninis miestas ir stambus pramonės centras sparčiai auga, jo vidaus ir už miesčių trafiką vis didėja.

Dalinai pastatytas požeminis kelias (subway), ir išilginė miesto pagal ežerą statoma ma gistrālė — Gardiner Express way miesto susisiekimo proble mą palengvins, bet pilnai jo ne išspręs. Tų kelių statyba dar i e baigta — ji tęsiama toliau. Gar diner Expressway numatoma baigti 1966 m., o Bloor g-vės požeminis 1967 m.

Neseniai, Toronto Metro ir TTC įstaigų susitarimu patvir tintas naujas planas statyti pla čių, šešių kelių, magistralę, va dinamą Spadina Expressway 67 mil. dol. vertės. Ji eis Spa dina g-vė, pradedant nuo Blo or g-vės ir šiaurę pagal Casa Lo ma, paliekant ją vakarų pusėj. Netoli St. Clair g-vės ši magis tralė pasisuka į kairę, kirsda

ma įstrižai St. Clair ir Bathurst gatves, pralįsdama po jomis tu neliais. Ties St. Clair g-vė bus dviejų skylių tunelis 2000 pė dų ilgio. Toliau jis eis Cedar vale parko rytiniu pakraščiu ir kirs statmenai Eglington g-vė ties Roseburg gatve, kuri bus „perkelta į šalį“. Pralindusi pro Viewmount ir Blencairu gatvių apačia ji įsijungs į Beech mount Ave. ir pasieks 401 ke lią, kurį perkirtus — baigs augščiaul Wilson g-vės.

To naujo kelio ilgis bus 6 mylios ir jo statyba kaštuos 67. 7 mil. dol. Vaznavimo greitis toj magistralėj bus: iš miesto centro nuo Bloor g-vės iki per skirtimo su Bathurst g-vė (au gščiaul St. Clair, 50 mylių į va landą, o virš to persikirtimo 70 mylių.

Žemės išpirkimas ir paruoši mas darbai prasidės jau kitais metais, bet pati kelio statyba numatoma pradėti 1964 m. ir pirmą jos fazę, tarp Lawrence ir Wilson gatvių, bus vykdo ma kartu su numatytu 401 ke lio paplatinimu iki 12 kelių. (la nes). Šis projektas gali būti jo mus mūsų tautiečiams, kurie turi naujo kelio zonoj nejudo ma turtą (namus, sklypus), nes tas turtas galės būti eventualiai „pajudintas“. P. L.

DR. J. ŠLIŪPAS...

Atkelta iš 3-čio psl.

rių vasario mėn. 23 d.). Mirė 1944 m. lapkričio mėn. 6 d., kai šalnos pakirsti krinta pasku tinieji medžių lapai.

Paskutiniaisiais savo gyveni mo metais Palangoje, Dr. Šliū pas labai daug rašė. Pas sūrų yra rankraščiai jo parašytos au tobiografijos. 1944 m. iš anglų kalbos išvertė „Atomai veiks muose“ ir parašė tyrinėjimus apie Lietuvos senovę. Šie rank raščiai yra taip pat pas sunų.

Su ponja Grasilda Grauslai te — Šliupiene, man teko susipa žinti Palangoje prieš 40 metų, nes kartu augome ir dirbo me visuomeninį darbą. Esame kar tu ir vaidinę — ji buvo Geno vaitė, o aš Benukas. Dabar j gyvena pas sūnų — Vytuką, kuris, aišku, jau visas Vytautas ir inžinierius, savo darbovietė je turį gerą vardą ir pasitiek jimą. Jis firmos buvo išsiųstas dvejiems metams į Afriką, o ne trukus numatomas siųsti į Azi ją.

Studijuodamas, inž. Vytau tas Šliupas buvo aktingas skau tas. Yra vedęs Vandą Fabijo navičiūtę ir augina sūnų Kęs tutį, gimusį 1957 metais.

Stepas Paulauskas.

Filmų menas.

Atkelta iš 5-to psl.

ir drauge sukomisckja ypač ta da, kai Sandra pasako Ginai, jog vienas išmintinis žmogus jai pasakęs, kad mergaitė tik tada turės pasisekimą su kava lieriais, kai mokės brangintis ir nepuls kiekvienam ant kaklo

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Parristers, Solicitors, Notary Public.

35 Heyden Street (netoli Bloor ir Yonge) Toronto 5, Ont.

Tel. Ofice WA 4-9501 Res. BE 3-0978

A. E. McKAGUE, Q. C.

Barrister and Solicitor Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-394, EM 4-1395. 1008 Northern Ontario Bldg. 330 Bay Street,

PADEKA.

Už gražiai ir sėkmingai

HAMILTON

Š. m. gruodžio 3 d. 5 val. p. p.

Lietuvių Namuose

bus rodomi Stasiūnaičio 4 lietuviški

SPALVOTI GARSINIAI FILMAI.

Kviečiame visus skaitlingai dalyvauti.

Vienas filmas yra vaikams.

Hamiltono Apylinkės Valdyba.

KLB APYLINKĖS V-BOS ŽINIOS

Šį sekmadienį Lietuvių Namų Delta kino salėje, matysime įdomius filmus iš Čikagos. Tai Stasiūnaičio studijos pagaminti keturi spalvoti, garsiniai filmai, kaip atrodo Lietuva šiandien turistų akimis, prof. Adomo Varno gyvenimas, Tautiniai šokiai ir dainos ir mūsų mažiesiems, įdomus „kar tūnas“ — Algį Trakį ir tak siuką Šleivį užpuola bitės. Ati trūkime keletą, valandų nuo kasdieninio gyvenimo, atsilankydami į puikios gamybos lietuviškų filmų premjerą Hamiltone šį sekmadienį, gruodžio 3 d. Filmų pradžia 5 val. pp.

— Šeštadienei vyks M. Valančiaus vardo mokyklai Ka lėdų proga, paskirta 50 dol. Elta - Press paremti per KLB Krašto Valdybą nusiųsta 20 dol.

— Gražiai pavykęs Kariuo menės šventės minėjimas davė 70 dol. pelno.

— Visuotinis KDB Hamiltono ap. narių susirinkimas nu tarta šaukti sausio mėn. 7 d., o Lietuvos Nepriklausomybės at kūrimo minėjimą — vasario m. 18 d.

— Vietos centrinei bibliote kai užsakyta B. Armonienės knyga „Palik savo ašaras Mask voj“, taip pat antrą egzemp. užsakant vietos dienraščiui „The Hamilton Spectator“, ku ris turi savaitinę knygų apžval gą - recenziją.

— Didelį susidomėjimą lie tuvių kalbai parodė amerikietis Theodore S. Thurston, (103 West. 16th St. Rolla, Mo.) po ruošęs dviejų tomų veikalą „The Lithuanian and their language“ ir „Outline of Lit huanian grammar“. Nutarta vi sų hamiltoniečių vardu pareikš ti jam raštišką padėką, taip pat iš arksto užsisakant tuo du lei dinius vietos bibliotekai.

— Gruodžio 10 d. kviečia me visus hamiltoniečius atsi lankyti į Sniego karalienės pa statymą. Ypač laukiamas Ha miltono jaunimas.

A. LIUDŽIUS, B. L.,

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kuriu biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai. Teisiniai patarimai. Morgičiai.

Įstaiga: JA 7-5575;

Namų. FU 3-8928.

20 King Street East,
Hamilton.

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol., morgičių paskolos iki 50% turto vertės.

Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.

Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.

Antadieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.

20 King St. E. Room 13.

Tel. JA 7-5575

MES VISKO TURIME. BET VISKO ESAME REIKALINGI

Jeigu popieris iš gėdos galė tų raudonoti, tai neprašytai siuntinėjamas „Tėvynės Bal sas“ būtų raudonas kaip raudo nas yra jo turinys, — tiek ja me melo prikėmsama! Kai „Tė vynės Balso“ bendradarbiai pa vargsta meluoti, pasitelkiama pagalba iš kaimynystės. Šių metų gegužės mėn. Nr. 37 yra cituojamas Algirdas Skripka, Lenkijos lietuvių kultūros dr jos pirmininkas. Jis su panieka kalba apie Balfo siuntinėjamus senų rūbų paketelius, kurių Lenkijos lietuviai „nenori“ pri imti, nes „gyvenantieji lietuviai Lenkijoje yra neblogiau apsi renge, kaip ponai iš Balto“.

Bet toks teigimas yra uždiau sia melagystė! Gal jam turint geresnę vietą ir dar prisiduriant „iš šalies“, kaip yra įprasta ko munistinėje santvarkoje, nerei kia vartotų drabužių. Žinoma, naujoji komunizmo sukurta kla sė išnaudodama darbininkiją, gyvena gerai. Jiems nesvarbu kaip darbo žmonės gyvena, svarbu kad jų pilvai ir kišenės yra pilnos...

Praeitais metais viename lie tuvių savaitraštyje perskaičiau redakcijos pranešimą, kad jie turi eilę Lenkijoje gyvenančių lietuvių antraščių, kuriems reikia medžiaginės pagalbos. Para šiau redakcijon ir gavau tris antraštes, vieną perdaviau kai

atvejais. SLA Deimantinio ju bilėjaus proga įstojančiams na riams padaryta lengvatų, kaip pav. nereikia eiti pas gyd. tik rinti sveikatos, atleidžiami nuo spec. įstojamomo mokesčio ir dar šis tas.

Draudžiami taip pat vaikai ir jaunuoliai. Labai pigus akci dentų draudimas — tik 2 dol. metams. Artėjančių metų švenčių proga, labai gražu nu pirkti kaip dovaną vaikui ar jaunuoliui — Gyvybės Apdrau dą, — kuri kaštuoja mažiau kaip vienas centas dienai met mokesčio. Tėvai ir krikšč. tė vai galėtų nepamiršti šios pro gos. Pasinaudokime visi šios lie tuviškos draugijos patarnavimu savo naudai. Informacijos tei kia kuopos valdyba. Z. P-kas.

PRASIDĖJUS ŽIEMOS SEZONUI

ir įvairioms pramogoms, tenka iš naujo susiūpinti ir mūsų jau nuomenės likimu. Laikas greit bėga. Bėgdamas, laikas nusi neša ir viską, kas yra lietuvis ka su savimi. Gal mums, pa i kusiems savo gimtąjį kraštą jau suaugusiems, tas taip nesijau čia. Mūsų jau nieks nepakcis, lietuviais gimėme, lietuviais ir mirsime. Tačiau negailestingas likimas žiauriai skverbiasi į m ū sų jaunimo eiles, kas ir suda ro didžiausią šios dienos prob lemą. Atrodo, jei ir toliau pat riotiniui jausmui skirsime tie l rūpesčių, kiek ligšiol skyrėme, tai, netik lietuviškai kalbančio, bet ir galvojančio jaunimo greit nebeturėsime.

Galimai ilgesnį laiką, norint išlaikyti mūsų jaunimą su mu mis, Hamiltono L. S. R. D jos v-ba, kiek jai sąlygos ir vi suomenės dosnumas leidžia, šią taip būtiną problemą spren dzia. Tačiau šiam darbui, vien valdybos nepakanka. Reikia nors retkarčiais įvairius, ypač svarbius klausimus išspręsti su dauguma. Gauti daugumos pri tarimą, bei išgirsti kartais ir la bai gerų minčių. Bet kokį pro jektą: ar tai būtų vakar-ės, ar tai paprastas parengimas su ruoštas su išlaidomis, tik tada gali būti sėkmingas, kada jau guma pritaria ir remia. Džiū gu prisiminti pirmasis mūsų so kių vakaras sausio 14 d., tik visuomenės dėka buvo sekmin gas. Už tai, dabartinė L. S. R. D-jos v-ba yra nuosirdžiai dė kinga. Tikėdamiesi, kad ir da bar, jauniosios kartos reikalams mūsų bendruomenė neatsuks nugaros, išsprendimui svarbių problemų, gruodžio mėn. 9 d (šeštadienį), Aušros Vairų pa rapijos salėje 7 val. vakare šau kia tėvų, bei lietuviškai dvasiai prijauniančių tautiečių susirinki mą. Tikėdamiesi su visais susi tikti, tariame: iki pasimatymo.

L. S. R. D-jos Valdyba.

mynystėj egyvenantiems lietu viams. Už poros dienų pasiun čiau vartotų drabužių siuntią Lenkijon. Maždaug po dviejų mėnesių gavau atsakymą. Štai pora ištraukų, „...siunčiu širdin ga padėką gerbiamajam ponui. Esu tuom labai patenkinta, nes viskas tinka. Ačiū, ačiū tūks tantį kartų, ačiū jums“.

Praėjo kokia savaitė nuo to atsakymo ir pasipylė virtinė laišku iš Lenkijos lietuvių. Laš kai dažniausiai rašyti ant iš są siuvinio išplėšto lapo. Tai be abejo neraše įstaigų tarnauto jai, kolchozų sekretoriai, nei kultūros dr-jų pirmininkai, bet prasti žmonės, darbininkai, ku rie skundėsi savo varginga da lia ir prašė pagalbos. Per pus metų gavau apie penkiolika to kių laišku. Pasirodo, kai ke liems nusiunčiau po ryšulį rū bų, kiti nusirašė mano antrašę ir pradėjo mane klebenti, tarsi aš būčiau koks sandėlys.

Čia noriu pateikti dar keletą ištraukų iš kitų laišku, kurie yra geriausias įrodymas kaip žmonės skursta komunizmo sis temoje, kaip tuo tarpu komunis tų ponai pučiasi, tarsi varles, kartodami „pas mus visko už tenka“. Štai kaip jums visko iki valiai: —

„Turim tris mergaites. Dvi eina į mokyklą, bet neturu kuo apręgti. Todėl jįsų labai pra šom, jei nesudarysiu didelio jums trukdymo, (tai) atsiųskit mano mergaitėms“. Kita rašo, „...labai būtų gera, kad galė tų kuo mpadėti. Jei galėsit, tik rai būtat dėkinga už tai. Tas mus žmonės labai džiaugėsi ju sų dovanomis“. Dar kita: „Brangūs tautiečiai, jei negalė sit man kuo padėt, tai prašom iš visos širdies — atsiųskit ko kį antrašą“. Kitame laiške r ū tina prašo, „...maž man galėsit atsiųst kokių senų skaručių mergaitėms vaikščioti į moky klą“. Našlaitė: „Gerbiamas Ponas, ką galėsite, man viskas prisiduoda. Dieve mano, kokių žmonių yra geraširdžių. Aš ap siverčiau iš džiaugsmo“. (Čia buvo atsakymas į mano užkla simą, ko norėtų).

Tai matot, gerbiamieji, kaip visko komunistų „rojuje“ yra! Tarybininkai užuot melavę per akis, turėtų padėti darbo žmo nės. Milionai rublių yra išlei džiami melagingai propagan dai, kai tuo tarpu motinos ne turi kuo savo vaikų apręgti. Šiuo laišku noriu parodyti, kaip akipleiškiškai yra meluoja ma vadinamame „Tėvynės Bal se“, čia tik vienas pavyzdys, o jų yra tūkstančiai. Girkites, gir kitės raudonųjų žmonių išna udojai, gal greičiau sprogsite besipildami.

Algimantas Laisvėnas.

Atkelta iš 6-to psl.
ir graudino kitus iki ašarų. Su sikaupę ir tarpais gyvai reagu o dami, klausėsi ir vaikai iš čia veikusių vaikų stovyklos.

Brazilija.

LIETUVIAI BRAZILIOJE
Simas Bakšys jau treji metai kai dirba VEMAG fabrike ar chyvo skyriaus vedėju. Jis grei tu laiku mano atiduoti vietos spaudai knygą iš to laiko, kai uždarius lietuvių mokyklas Bra zilijoje, jįsai buvo išvykęs deimantų kasyklas. Ten išsu vęs visą karo laiką ir padaręs užrašus, dabar baigia tvarkyti. kyai.

Tame pačiame automobiliu fabrike dirba dar keliasdešimt lietuvių, mechanikai, geležies virintojai ir jų tarpe Jonas Va lavičius vieno skyriaus pirkimo -pardavimo, direktoriu.

Povilas Vožodas jau treje tas metų kai dirba vienos fazen dos administratorium. Jis turi paruošęs „Ten anapus“ knygos vertimą Portugalų kalbon.

Industrialistas Stasys Meli ū nas, apvažinėjęs pusę žemės ru tulio, vėl sugrįžo į Braziliją ir sėkmingai veda savo fabrikus į Jam sugrįžus, buvo pavadinta viena didžioji avenida jo var du — Avenida Meliūnas! Ave nida yra Ibiuperra vietovėje.

Klemensas Jūraitis - Jūras, turi restoraną, kurį su žmona sėkmingai veda, vyriausiam sū

Jūrų kapitono - pensininko nuotaikingas gyvenimas sausžemėje — ddodamas pirmadieniais per CBC. Vaidina Halifax Te atras. Atvaizde jūrų kapitonas Andy su savo draugu Jimmy Come Easy.

Antras laiškas iš Gudijos

Brangūs Tautiečiai,

Rašau jums antrą laišką iš Bielorusijos arba Gudijos. Iš siunčiu jį iš tolimesnio miesto, nes manau, gal čia nebus „cen zorių“, kurie mokėtų lietuviš kai, — tai gal ir praleis. Tat yra rizika, ypač, kad nežinau dar ar gavote mano pirmąjį laišką. (Jis buvo jau paskelbtas N. L-voje. Red.).

(Pasitaikė man proga iš Gudi jos patekti į Lietuvą ir pabūti Vilniuje. Kaip turistui. Vilnių aš pažįstu iš seniau. Jis dabar gana žymiai pasikeitęs: kai kas karo išgriauta ir ligšiol tebėra tuščia; kaipas nauja pastatyta. Sunkiausiai man įspūdį pada rė bendras vaizdas: miestas su rusintais; apie trečdalis gyven tojų — rusai; gatvių pavadin mai — rusiški, nes jeigu yra ir lietuviškas vardas, tai daugu moje jis vis dėlto rusiškas — Stalin, Lenin, Komsomol, Dzieržynski, Gerkij ir panašiai. Ruskumas vyrauja ir lietuviš kumas tikrai po tuo rusiškumu, kaip žarijos po pelenais...

Man pasakoję viena moteris, kuri turi tris vaikus, kad mo kyklose dabar užgulta rusų kal ba. Lietuviškai gali prastai pa rašyti, bet rusiškai — turi būti geriausiai. Jei rusų kalba su prastais pažymiais, į kitą klasę neperžengsi.

Buvau užėjęs paštan. Lietu nui padedant. Taip atrodo, kad niekur spaudoje nebndra darbiauja.

Dr. Advokatas Aleksandras Kalinauskas ruošias kand.datu į ateinančius rinkimus Deputa to vietai užimti. Jo kandidatū ra gali būti sėkminga, kad yra labai populiarius vietos tarpe ir tuo pačiu — lietuvių. Dr. Al. Kalinauskas dešimtis su viršum metų yra buvęs Brazilijos spo to vieno klubo treneriu, kad pa čių sportininkų yra labai mėgia mas. Taip pat kaip advokatas turi labai didelę klientūrą. Dr. Al. Kalinauskas yra gimęs Lie tuvoje, bet visą mokslą savo energija ir užsispyrimu baigė čion Brazilijoje.

Kun. Prel. Kazimieras Mi liauskas Santo Andre vyskupi jos generalinis sekretorius, bu vo sunkiai susirgęs nervais ir kiek laiko negalėdamas eiti ku nigiškių pareigų, buvo gydo mas sanatorijoje. Dabar kiek jau pasitaisė.

Lietuviškos mokyklos patal pos tuščios, apleistos, išskyrus Vila Anastacio, kur susidaręs būrelis veikia, rūmų pastatus re montuoja. Jų valdytoja yra Lie juozu Čiuvinisku priekyje. Jei tuvių S-ga Brazilijoje, su pirm susidaręs būrelis Vila Anasta cio neveiktų, tai būtų lygiai taip pat, kaip ir kiti esantieji mokyklų rūmai stovėtų tušti ir apleisti! Kor.

viškai nesusikalbėjau ir turėjau kalbėti rusiškai. Kai pasiteira vau pas žmones, atsakė, kad pirmiau rusai buvo įpareigoti išmokyti lietuviškai, o dabar li tuviai verčiami išmokyti rusiš kai. Susirinkimai, įstaigų kal ba — viskas eina rusiškai, nes kur tikėtai yra bent vienas rusas, ten jau kalbama rusiškai... O rusų visur pilna.

Lietuviai, bendrai, nusiminę. Jie man artodo yra moraliai pa laužti. Man žmonės pasakojo, kad inteligentų tarpe esanti di delė depresija. Kipras Petraus kas palaužtas. Balys Dvarionas visiškoje jų tarnyboje. Galų ga le prieita esą ir prie Mykolaičio -Putino. Kai jo „Sukileliūs“ pradėjo cenzūruoti, atmetė ope rą ir jau parašytą antrąjį tomą, kuris įsakyta pagerinti, — ra šytojas palūžęs. Nors ligšiol jis vis sugebėjęs dar išlaikyti savarankiškumą. Žiauru ir skau du.

Buvau užėjęs pas dail. Žmui dzinavičių. Jis optimistas. Jis man parodė savo paveikslus ir... tuzinus velnių. Kazin ko dėl, bet toje jo kolekciijoje, man rodos, mažiau jau ir Stali nų...

Baigiu. Gal veltui ir rašau. Išsiunčiu per Vitebską...

X. Y. Z.

NUTAUTINIMO PROPA GANDA LITERATUROJE

Iš spaudos išėjo sovietinės Lietuvos mokslų akademijos lie tuvių kalbos ir literatūros ins tituto darbų V-tasis tomas „Li teratūra ir kalba“. Šio leidinio medžiaga skiriama sovietinė. Lietuvos dabartinės literatūros bei kalbos reikšinių nagrinėti min. Knygos pradžioje išspa udas Korsako straipsnis „Lie tuvių literatūra — vėsašajungi nės tarybinės literatūros dalis“. Šiame straipsnyje autorius nau dojaosi proga išreikšti naujus tei gimus ir apibūtinimus, kuriais 22-sis partijos suvažiavimas da vė gaires.

Korsakas įrodinėja, jog vie nas iš svarbiausių laimėjimų yra „tarybinio patriotizmo idė jų įkūnijimas“.

Partijos nurodymu rašytojai turi imtis visų priemonių tau tinei dvasiai nustelbti. Šis nu stelbimas žinoma negalimas iš karto, vienu rankos mostu. I i teratūriniais kūriniais ugdant „tarybinį patriotizmą“ tuo pa čiu performuojama žmogaus sąmonė, jis mokomas gerbti ir mylėti tiksliai tai, kas sovietiška ir atmeti viską, kas yra susiję su jo tauta, tautiniu pradū. Šis pradas bolševikų vadinamas įvairiai: „buržuazinis naciona lizmas“, „tautinis ribotumas“ ir pan. Gi dabartinė lietuvių li teratūra turi būti bolševikinė ir štai kodėl Korsakas taip sten giasi juodžiausiomis spalvomis užtepti tautinį sąmoningumą.

„Nepriklausomos Lietuvos“ dvidešimtmečio minėjimas

ŠI ŠEŠTADIENI, GRUODŽIO 2 DIENĄ, ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SVETAINĖJE.

Programoje:

1. Akademijs: leidėjų bei redaktoriaus žodis; inž. J. Bulotos paskaita; sveikinimai.
2. Konceras, kuriame dalyvauja: op. sol. E. Kardelienė

ir jauni muzikai —
Dalia Barteškaite, Nijolė Jauniūtė ir
Emilius Knystautas (smuikininkas).
Akomponuoja
V. Chambers ir M. Siegrist.

3. Vakariene, vadovaujant Eleonorai Vaupšienei su būriu gerų talkininkių ir talkininkų.
4. Šokiai, grojant geram orkestrui. Pradžia 7 val. vakaro. Įžanga \$2.50.

Op. sol. E. Kardelienė

Inž. J. Bulota

Dalia Barteškaite

Nijolė Jauniūtė

Emilius Knystautas

MONTREAL

KAS SVARBIAUSIA ŠI SAVAITGALĮ,
šeštadienį, gruodžio 2 dieną,

tai yra „Nepriklausomos Lietuvos“ dvidešimtmečio minėjimas. Jis įvyks Šv. Kazimiero parapijos salėje. Pradžia 7 val. vakaro. Minejimo programa čia pat skelbiama. Visi tautiečiai maloniai prašomi savo laikraščio sukaktuvėse dalyvauti. Vakaras žada būti įdomus ir malonus.

● **I. Ottawa**, NL redakciją pakvietus pilietybės ministerei p. Fairclough, šį pirmadienį NL atstovauti išskrenda dviejų dienų konferencijai NL administratorius Vaclovas Žižys.

● **Petras Beleckas** lapkričio 18 d. Languiloje buvo užkliudytas mašinos, sutrenktas ir jam sulaužyta koja. Dabar jis gul

St. Lambert ligoninėje, 218 kambaryje. Užuojauta.

● „Lietuvos Pajūris“ 3(7) nr. išėjo iš spaudos. Jame daug įdomios medžiagos apie Mažąją Lietuvą.

● **Spaudos kioskas** primena savo klientams, kad jau pats laikas atnaujinti lietuviškų laikraščių prenumeratas 1962 metams. Spaudos kioskas siūlo savo patarnavimą be jokio atlyginimo.

● **Atitaisymas.** Kandidatų į Montrealio seimelį sąrašą pasirašė K. Andruskevičius, t. e. A. Andruskevičius. Už klaidą atsiprašome.

Dr. V. PAVILANIS

3439 Beaconsfield,
N. D. C., Montreal.
HU 1-8437

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų Gydytoja
1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LL. D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 901
UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064
Resid.: 40 Lafleur
LaSalle. DO 6-1570

NOTARAS

JUOZAS BERNOTAS
B. A., B. C. L.
215 St. James West,
7 augštas.
Tel.: AV 8-3115.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Kalėdosime: Tėv. J. Borevičius, LaSalle, pirmadienį. Riverside — 44 Ave ir Central.; antr. Carroll, Arlie, 90 Ave.; trečia diena ir ketvirt. Ikišieji LaSalle, kurie nebuvo rasti namuose lankant pirmąjį kartą.

Tėv. K. Pečkys: Ville Emard ir Cote St. Paul. Treč. ir ketvirtadienį, De Seve ir likusieji, dar neaplankti.

Nuoširdžiai sveikiname „Nepriklausomos Lietuvos“ žurnalą, kuris švenčia savo gyvavimo dvidešimtmetį.

● **M. Tauteraitė** per televiziją kalbėjo apie rankdarbius.

DLK VYTAUTO KLUBO REIKALAI

Pašalpinės draugijos susirinkimas įvyks šį sekmadienį, gruodžio mėn. 3 dieną, 2 val. po pietų.

● **Balsavimas** 1962 metų klubo valdybą įvyks tuojau po Pašalpinės draugijos susirinkimo — nuo 3 iki 5 val. laiko tarpje. Visi šerinkinkai kviečiami atvykti į balsavimą.

Klubo Vadovybė.

Kandidatais į klubo direktorius yra pasiūlyti: K. Ambrašas, J. Bulota, A. Greibus, D. Girklys, K. Juška, K. Martinėnas, K. Mitchell, J. Petrauskas, J. Petrulis ir J. Viikelis; šerų sekretorius — R. Boheimer (p. Ambraziūtės sūnus) ir M. Gudas.

Arch Realities R'd.

Pr. Rudinskas, HU 1-2954.
2415 Park Row East, N. D. G. Sklypai, namai, prekybos ir pramonės įmonės. Premijos už naujų klientų nurodymą.

Juozas Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS

SIUVU PAGAL UŽSAKYMUS IR PARDUODU
GATAVUS KAILINIUS PALTUS, ŽAKETUS, STOLIS.
Taisau ir remodeluoju senus
6396 BANNANTYNE, VERDUN.
Tel.: dienomis AV 8-2352 po 6 val. PO 7-6183.

Taupyk ir skolinkis

SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiame geram tikslui. Bankas veikia: Šiokia dieniais 1451 Crawford Bridge Ave, Verdun — pirmadieniais nuo 10 iki 1 val., ir nuo 7 iki 8 val., trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. Sekmadieniais Aušros Vartų Parapijos salėje nuo 10 val. 30 min. iki 1 val.

Visais paskolų reikalais kreiptis pas Ved. padėtėją
Pr. Rudinską, tel. HU 1-2957.

Pirm. J. Bernotas, AV 8-3111. Ved. D. Jurkus PO 7-4280

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Bazaras pasisekė labai gerai ir davė 2,911.89 dol. pelno. Dirbo apie 150 asmenų, ypač gražiai talkino Šv. Onos ir Šv. Elzbiotos dr-jos.

Palaidota Mary Miniotti - Bendžiūtė, per Šv. Kazimiero bažnyčią.

Penktadienis — pirmasis šio mėnesio — mišios 8 val. vak. **Sutuoktuvės** bus šį šeštadienį — Petro Pelecko su Birute Jurgiuonaite ir Irenos Bruzaite su J. Prokopiak.

Rinkliava bažnyčioje sekma diena — 168.76 ir bažnyčiai aukavo J. Alionis 20 dol.

Dvidešimtmetis „Nepriklausomos Lietuvos“ Šv. Kazimiero salėje šį šeštadienį, gruodžio 2 d. Pradžia 7 val. vakaro. Visi kviečiami dalyvauti.

Tėv. St. Kulbis: Verdun, Bannantyne, Verdun Ave, Beurling, Champlain, 6 Ave, Church, Evelyn ir Edna.

IŠNUOMOJAMAS

labai gražus ir didelis kambarys geroje vietoje. Norint, jame galėtų gyventi ir du žmonės. Teirautis telefonu DO 6-6220.

S. ANELIŪNO

B-A BREWSTER SERVICE STATION

3444 St. Antoine St. W.
Tel. WE 2-1726
Elektriniai, mechaniniai taisymai.
Automatinės transmisijos.
Atidaryta 7 A. M. — 10 P. M.
Sėkmadieniais 10 — 12 ir 1 — 10 P. M.

TORONTO

L. N. ŠERŲ IR ALYVOS VAJUS

Praeitą savaitę L. N. šerų įsigijo: A. Urnavičius (2 šė kė: J. Stanionis, A. Augutis, rus), J. Greibus ir J. Petrauskas — po vieną.

Alyvą per L. Namus užsisa kė: J. Stanionis, A. Augutis, H. Šatkus, K. Marcinkus, Pr. Alšėnas, J. Petrauskas, A. Giedraitis, V. Abromaitis.

KORTŲ PARTIJA AUŠROS VARTŲ SALEJE

daroma šį šeštadienį, gruodžio 2 dieną, 7 val. vakaro. Kortų mėgėjai kviečiami dalyvauti. Numatomos vaišės, loterija ir kita.

REIKIA PINIGŲ SMULKIEMS REIKALAMS?

Kreipkis į bandą „Litas“ tel. HU 1-2957. Iki \$250 kreditu giems asmenims žirantai nereikalingi.

● **Sniegas** vėl pasirodė, bet jis dar tirpsta.

PARDUODAMAS

dupleksas Manning Ave., Verdun. 5 ir 4½ kambariai, garažas. Naujas aliejinis šildymas apatiniam augštui. Naujos geležinės, ornamentinės geležies balkonų aptvaros ir tvorėlė. Visi kambariai naujai dažyti. Viršutinis augštas išnuomotas \$70 mėnesiui. Savininkas gali apsigyventi apatiniam augšte.

Mrs. B L A K E

europietė spėjėja

pasako praeitį, dabartį ir ateitį. Atsako į visus klausimus. Jei turite rūpesčių ar sergate — būtinai pasimatykite su ja. Ji nuims sunkiąją naštą nuo jūsų skaudančios širdies.
Atdara 9 a. m. iki 9 p. m.
3487 Notre Dame St. W.
Tel. WE 3-6011.
Aut. 36 stoja ties durimis.

TAISAU IR DAŽAU

lengvas mašinas.
Lietuviams nuolaida.

Skambinkite telef. DU 9-0571

V. Sušinskas.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. ME 1-0882

Viso šiais metais parduota šerų 38, alyvos užsakymų gauti 72. Per likusius 2 mėn. tie skaičiai dar padidės. (Praeitais metais šie skaičiai buvo: šerai 10, alyva 4).

Pastatyti Liet. Namais ant tvirtesnio ekonominio pagrindo reikia kasmet parduoti nemažiau 50 šerų ir alyvos užsakymų skaičių pakelti iki 200. O tas nėra taip sunku padaryti, jei sutartinai veiksime. Penktadienių pobūviai (alučiai) užima L. N. biudžetą svarbią poziciją. Rugsėjo, spalio mėn. tie pobūviai buvo liquor central board ir policijos sutrukdyti, bet dabar vėl viskas atstatyta, visi leidimai atgauti ir po būviai vyksta pilnu tempu.

AIŠKINTOJA IŠ RANKOS IR PATARĖJA

Skaityti iš rankos Mrs. Allen. Viskas laikoma paslaptimi. Atdara nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

3622 Park Ave. Apt. 1.

DISTR. ESTATE BROKERS 177 Sherbrooke W. VI 2-8501

Pastatai — žemė
Draudimas — Paskolos
Maisto krautuvė.
(Išskyrus alų ir šviežią mėsą). Verdune, lietuviams gerai žinoma savo produktais ir pilingumu. Inventorius \$9,000, o prekės \$4,000. Apyvarta savaitėje \$1,200. Parduodama už \$14,000.

P. Adamonis RA 2-2472.

K. GUDŽIŪNAS

MASSON FURS

Parduoda gatavus, siuvinėjus, remoduliuoja ir taiso senus

kailinius paltus.

Vasarai saugus išlaikymas su apdraudimu.

3365 Masson St.,
Montreal.
Tel. RA 1-6005.

Dr. V. GIRIUNIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
3938 Rosemont Blvd.
KA 7-5552; namų RA 1-0656.

Dr. J. ŠEMOGAS

5441 Bannantyne, Verdun.
Pirmadienį ir ketvirtadienį 2--4; 7--9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2--4 p. m.
trečiadienį 7--9 p. m.
šeštadienį 11--1 p. m.

PO 7-3175; namų DO 6-9582.

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051.

Nosies, gerklės ir ausų
specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236